

Wanda Bommer

De Zevende

Roman

Uitgeverij Brandt
Amsterdam 2026

PROLOOG

Je dobbert door het heelal. Rustig, comfortabel. Gigantisch ben je, zonder vaste vorm, zonder uiteinden, zonder beperkingen. Sterren en planeten drijven voorbij in de lauwwarme oneindigheid. Traag wentel je om je eigen as, voor zover je gezien je amorfe toestand van een as kunt spreken.

Een minuscuul, blauw-groen balletje trekt je aandacht. Dat zou weleens je bestemming kunnen zijn. Je koerst die kant op. Miljoenen lichtjaren overbrug je alsof het niets is. Als je heel dichtbij bent, zie je dat het planeetje grotendeels uit water bestaat. Zeeën en oceanen. Talloze eilanden en eilandjes zijn erover uitgestrooid als confetti. Ook zie je grotere stukken land in de vorm van ijshoorns. Tot zover klopt het met de informatie die je gekregen hebt.

Ergens in een kleine, afgeplatte regio met rafelige randen heeft de zee een hapje uit het land genomen. De bijtmond wordt afgedicht door een lijnrechte dijk. Het

gebied eromheen ligt aan de grond genageld door een dicht geweven net van asfalt. Daartussenin keurig geordende bossen en landerijen, maar ook dorpen, flats, fabrieksterreinen. Je oog valt op een stad die doorklieft wordt door een rivier waarover vrachtboten en cruiseschepen zich voortbewegen. Beide oevers worden met elkaar verbonden door veerdiensten. Je zet de daling in. De legendarische planeet Aarde. Dit is hem dan. De speldenknop waarop een extreem kleine soort een bizarre vorm van grootheidswaan ontwikkeld heeft. Individuele deeltjes schijnen ervan overtuigd te zijn dat zij centraal staan in alles wat is. Niet alleen achten zij zich heer en meester over hun eigen planeetje, ze denken ook dat er in hun hele sterrenstelsel, het melkwegstelsel, de supercluster én het verre heelal geen wezens bestaan die net zo verfijnd en ontwikkeld zijn als zijzelf. Eerlijk gezegd heb je altijd getwijfeld aan het bestaan van deze aardbewoners, dacht dat het slechts beeldspraak was voor het toppunt van arrogantie. Een metafoor waarvan de herkomst niet meer te achterhalen was. Misschien ben je juist vanwege die sceptische houding uitverkoren voor deze missie. Je mengt je tussen de krioelende mensheid. Afzonderlijke cellen lijken willekeurig door elkaar te bewegen, maar hebben bij nader inzien allemaal een doel, een route, een eigen plek in de georganiseerde chaos. Ze haasten zich voort, turend naar het apparaatje in hun

hand waardoor ze bestuurd lijken te worden, totdat ze verdwijnen in vervoersmiddelen of gebouwen. Het is koud hier beneden. Het waait. Afgerukte boombladeren kleven aan natte straatstenen. Duisternis kruipt onder putdeksels en bruggen vandaan, neemt de avonddienst over van de schemering. Terwijl jouw interne systeem geladen wordt met alle relevante informatie, vermaak jij je met het observeren van de stad en haar bewoners. Achter de ramen knippen met springerige regelmaat lampen aan, als een adventskalender waarvan steeds meer vakjes geopend worden. Je vangt een glimp op van de levens die zich in die vakjes afspeelen. Iemand achter een fornuis met dampende pannen. Een eenling die een dutje doet op de bank. Mensen die, ongeacht hun gezelschap en het feit dat ze thuis zijn aangekomen, uitsluitend aandacht hebben voor dat apparaatje in hun hand – hun telefoon, zo weet je inmiddels.

Geleidelijk aan wordt het stiller om je heen, totdat de grachten en de steegjes van het historische centrum geheel uitgestorven zijn. Terug naar de rivier. Vanaf de bovenste verdieping van een woontoren op de zuidelijke oever stroomt een goudachtig licht naar buiten. Het penthouse. De kers op de taart. Vijfentwintig etages boven het water waarop de veerponten onvermoeibaar heen en weer kaatsen, maak jij stilletjes je entree door de glazen pui die het terras van de woonkamer scheidt.

Zeven mensen aan een ovale, gedekte tafel. Drie mannen, vier vrouwen. Soulmuziek klinkt uit onzichtbare boxen, meerdere gesprekken worden door elkaar gevoerd op levendige, luchtige toon. Centraal op tafel staat een vijfarmige kandelaar. De vlammetjes van de kaarsen trillen in de luchtstroom die je veroorzaakt. Alleen een blonde vrouw met zilveren sterren op haar gympen lijkt de verandering in de atmosfeer op te merken. Zij beweegt haar schouders naar achteren en onderdrukt een rilling. Jij houdt je gemak. Kleeft tegen de muur, plakt tegen het plafond, schikt jezelf moeiteloos naar de vorm van de kamer. Je vult de gehele ruimte zonder plek in te nemen. Als een gas.

VERHOOR BETROKKENE I

LEONOR LEVIE

‘Als ik had geweten dat ze zou verdwijnen, had ik haar natuurlijk nooit laten gaan.’ Leonoor wikkelt de zoom van haar T-shirt om haar wijsvinger. Strak aandraaien, lostrekken, opnieuw beginnen. Ze kijkt de man niet aan. Hij daarentegen houdt zijn blik onafgebroken op haar gericht. Gek genoeg kijk hij niet naar haar litteken; niet naar die witte lijn die getuigt van het wonder dat ze als zevenjarige een val van grote hoogte uit een boom overleefde. Een groepje oudere kinderen had haar opgejut en ze was blijven klimmen, helemaal tot daar waar de takken zo dun waren dat ze zelfs haar schamele gewicht niet konden dragen. Ze kwam weg met een hersenschudding, wat gebroken botten en een indrukwekkende snee die van haar rechterschouder tot aan haar neusvleugel liep. Volgens haar oma was die snee een exacte kopie van de verwonding die de kat de muis had toegebracht op de Ark van Noach, waarmee zij bewezen achtte dat God in hoogsteigen persoon de val van haar kleindochter gebroken had. Leonoor zelf geloofde wat dat betreft meer in het dichte struikgewas dat onder de boom groeide, maar accepteerde het feit dat oma Roosje haar de rest

van haar leven Muis noemde met hetzelfde gemak als waarmee ze accepteerde dat iedereen bij een eerste ontmoeting vrijpostig naar haar litteken keek. Het viel haar juist op als iemand dat níét deed. Zoals die rechercheur hier. Zijn blik boort zich in haar andere, onbeschadigde wang, waarvan de huid inmiddels gloeit als onder een vergrootglas in de zon.

Naarmate zijn zwijgen langer duurt, lijkt haar opmerking in gewicht toe te nemen. Alsof de ruimte tussen haar woorden wordt dichtgesmeerd met schuld. Onzin natuurlijk. Het valt haar niet te verwijten dat Suzanne verdwenen is. Wat niet wegneemt dat het haar spijt dat ze niet tegelijk met haar naar huis is gegaan. Dat ze het eerste stuk niet samen gefietst hebben. Maar dat is spijt in de zin van dat ze het anders had gedaan als ze in de toekomst had kunnen kijken. Geen spijt van een besluit dat op zichzelf verkeerd was. Hardnekkig blijft ze de zoom van haar shirt uitwringen. Eindelijk doorbreekt hij de stilte.

‘Was het gezellig?’

Serius? Had ie daar zo lang over nagedacht? Leonoor trekt een schouder op. ‘We waren uiteindelijk allemaal aangeschoten. Behalve Lieke, want die drinkt niet meer.’

Hij frons. ‘Ik vroeg of het een gezellige avond was.’

Oké. De man kan niet weten dat er naast vriendschap ook alcohol door de aderen van dit gezelschap stroomt en dat de mate van beschonkenheid wel degelijk geldt als indicator van de sfeer. Na een etentje worden er stevast foto's van lege wijnflessen in de appgroep gezet, waarbij onder een uiterst dun laagje gène geldt: hoe meer fles-

sen, hoe geslaagder de avond was. Het ‘mosseldiner’ bij Suzanne en Jimi thuis, waarbij ze drie flessen wijn de man wegwerkten – nog los van de cocktails en digestieven – staat te boek als de meest legendarische avond uit hun gedeelde geschiedenis, terwijl geen van hen er inhoudelijke herinneringen aan heeft.

‘Het was zoals altijd als we samen zijn. Dus ja, het was gezellig.’

‘Echt?’ De rechercheur klinkt gretig, alsof hij haar op een leugen betrap.

‘Behalve dat gedoe met dat spel,’ voegt ze eraan toe.

‘Welk spel?’

Leonoor dwingt zichzelf om de man in de ogen te kijken. Waarom zou ze zich gedragen als een geslagen hond? Ze heeft niets misdaan. Behalve misschien dat ze tekortgeschoten is als vriendin. Dat kan haar verweten worden. Dat is wat ze zichzelf verwijt. Ze veegt haar klamme handen af aan haar spijkerbroek en recht haar rug. ‘Na het eten leek de avond in te kakken. Ik dacht dat het aan mij lag, maar toen Wies voorstelde om een spelletje te doen, begreep ik dat zij ook een manier zocht om de boel op te schudden.’

‘Had u een bepaalde reden om te denken dat het aan u lag?’

‘Niet speciaal. Ik was niet helemaal fit.’

‘Fysiek?’

‘Fysiek, ja. Niet fit. Ik had op voorhand niet veel zin om te gaan, en dat is bijzonder, want ik verheug me altijd enorm op onze etentjes. Dus ik heb me eroverheen gezet. Had ik dat maar nooit gedaan.’

‘Want?’

‘Want dan had ik hier nu niet gezeten.’

‘Maar uw vriendin was dan evengoed verdwenen, toch?’

Leonoor aarzelt. Is het een retorische vraag of insinueert hij iets? ‘Dat weet ik niet. Een van de stokpaardjes van mijn vriend Martijn is dat je de loop van een grote rivier kunt veranderen door één klein steentje te verplaatsen. Misschien was mijn afwezigheid zaterdagavond wel zo’n steentje geweest.’

‘Is Martijn filosoof?’

‘Hij is schrijver, net als ik. Martijn Marsman.’

‘Martijn Marsman,’ herhaalt hij. ‘Van *Achtentwintig zomers*. Die heb ik gelezen.’

Dat verbaast Leonoor. Sinds het begin van hun relatie, toen ze weleens met elkaar meegingen naar lezingen en signeersessies, is ze ervan overtuigd dat het lezerspubliek van Martijn louter uit dwepende dames bestaat, die meer interesse lijken te hebben in de schrijver zelf dan in zijn literaire werk. Bovendien vindt ze de rechercheur geen lezertype, maar dat is een aanname die blijkbaar nergens op gebaseerd is.

De man tikt met zijn pen op het notitieblok dat voor hem op tafel ligt. Het klinkt hol, alsof je kunt horen dat het papier onbeschreven is. Veel notities heeft hij inderdaad nog niet gemaakt. Haar naam, de datum van vandaag, dat was het wel zo’n beetje. Hij heeft zichzelf geïntroduceerd – hoewel Leonoor niet meer weet hoe hij heet – en wat inleidende vragen gesteld, wellicht in de hoop dat ze hem vervolgens alles zou vertellen wat hij weten wil. Maar Leonoor weet niet wat hij weten wil, en ook als ze dat wel geweten had, weet ze niet of ze hem

daarbij had kunnen helpen. ‘Laten we de avond vanaf het begin doornemen, mevrouw Levie.’

‘De hele avond? Wat heeft dat voor zin?’

‘Belangrijke details zitten vaak goed verborgen. U heeft het over de loop van de rivier die door de kleinste aanpassing verandert. Onze taak is om alle modder uit die rivier door een zeef te duwen, tot we de goudklompjes aan informatie vinden.’ Een kleine pauze, een scheef lachje; hij is zelf duidelijk tevreden over zijn beeldspraak. ‘Het diner was bij actrice Louise Bergmans en haar man Rogier van Amstel thuis. Ter ere van iets of zomaar?’

Leonoor zet zich over haar weerstand heen. Knop om. Vertellen. Misschien helpt het. Ze probeert enig animo in haar stem te leggen. ‘Hun housewarming. Soort van. Hoewel ze er al een tijdje wonen.’

‘En wie waren er precies aanwezig?’

‘Wies en Rogier zelf, uiteraard...’

‘Wies?’ onderbreekt hij haar. ‘Wies en Rogier? Niet Louise en Rogier?’

‘Pardon, Louise ja. Wij noemen haar Wies.’

‘Waarom is dat?’

Vreemde vraag. ‘Wies is een verkorte vorm van Louise. Dat doen intimi soms, elkaars naam afkorten.’

De rechercheur kijkt alsof hij het er niet mee eens is, maar ook geen zin heeft om ertegen in te gaan. ‘Ga verder. Wie waren er allemaal?’

‘Wies en Rogier, dus. Martijn en ik. David en Lieke. En Suzanne natuurlijk.’

‘En dat zijn, als ik het goed begrijp, de *usual suspects*?’

‘Suspects?’

‘Bij wijze van spreken.’ Hij lacht zijn scheve lachje.

Alsof hij het woord expres gebruikte om een reactie uit te lokken. 'En Suzanne Meijers was zonder partner die avond?'

'Jimi is op tournee. Het is eerder uitzondering dan regel dat hij bij onze etentjes is.'

'Jimi is haar echtgenoot?'

'Ja. Jimi Mahu. Misschien kent u zijn naam. Hij is gitarist.'

De rechercheur knikt op een manier die in het midden laat of hij Jimi kent of niet. 'Komen jullie vaak samen?' vraagt hij. 'En hoe lang doen jullie dat al?'

Leonoor kijkt naar het plafond, rekent terug. 'Eens per kwartaal. Al een jaar of vijfentwintig. Maar de samenstelling verandert soms. Ikzelf ben bijvoorbeeld pas drie jaar met Martijn. Daarvoor was mijn ex er altijd bij.'

Ze scant de gezichtsuitdrukking van de rechercheur. Stelt hij zich de vraag waarom deze vriendengroep aan haar is toebedeeld en niet aan haar ex? Of ontpopt hij zich niet alleen als lezer maar als kenner van de literaire wereld in het algemeen, en weet hij dat ze getrouwd was met de uitgever die zijn lul niet in zijn broek kon houden in de nabijheid van debuterende schrijfsters en bureau-redactrices? Zijn mimiek geeft niets prijs, een stoeptegel heeft meer expressie, ongetwijfeld iets wat hij op de politieacademie geleerd heeft.

'Wies was al langer gescheiden,' vervolgt ze. 'Zij heeft een periode gehad waarin ze bij elk diner een nieuwe vlam meebracht. Meestal een acteur met wie ze op dat moment werkte, maar ook haar personal trainer is voorbijgekomen. Het ene vriendje was beter te pruimen dan het andere, maar ze waren allemaal overduidelijk in hun

nopjes met het feit dat ze de bekendste actrice van Nederland aan de haak geslagen hadden. Wat ik persoonlijk nogal gênant vond.'

'Maar nu woont...' de rechercheur aarzelt een moment totdat hij besluit dat hij voor de gelegenheid tot de intimi behoort, '... nu woont Wies samen met Rogier van Amstel?'

Leonoor knikt. 'Ze zijn gekoppeld door Lieke. Zij vond op een gegeven moment dat haar twee favoriete vrijgezellen elkaar maar eens beter moesten leren kennen. Dat pakte boven verwachting succesvol uit.'

'Is Rogier van Amstel ook acteur? Of personal trainer?'

'Personal trainer?' Ondanks de situatie moet Leonoor lachen. 'Rogier heeft er de afgelopen jaren nogal wat kilo's bij gekregen. Als personal trainer zou hij bepaald geen wandelend reclamebord voor zichzelf zijn. Wat in die business volgens mij wel een vereiste is.'

'Wat doet hij dan voor werk?'

Wat heeft dat in Jesusnaam met de verdwijning van Suzanne te maken? Ze slikt die primaire reactie in. 'Hij doet iets juridisch. Of deed. Hij heeft zijn adviesbureau verkocht en gaat binnenkort met pensioen. De laatste loodjes konden hem gestolen worden, zei hij. Volgens mij heeft hij vorig jaar een fortuin geërfd. Voor het geld hoeft hij in ieder geval niet meer te werken. Dat zie je ook wel aan dat peperdure penthouse van ze.'

De man knikt alsof ze een vermoeden bevestigde. 'En dat andere stel? David en Lieke? Vertel daar eens iets over?'

'Wat bedoelt u?'

'Gewoon, wat ik zeg. Ik probeer me een beeld te vor-

men van het gezelschap waarmee Suzanne Meijers de avond voor haar verdwijning heeft doorgebracht. Uw vriendin Wies ken ik als de actrice Louise Bergmans; mooie dame, symmetrisch gezicht, lichtbruin haar dat ze meestal opsteekt, tweede helft vijftig, sportief, intelligent, activistisch, in interviews spraakzaam maar soms ook bits, vindt spotlights prettig, draagt altijd felgekleurde, glanzende kleding.'

Dat is de beknoptste en tegelijkertijd de meest complete omschrijving van Wies die Leonoor ooit gehoord heeft.

'Haar partner Rogier van Amstel is een hoogopgeleide man uit een welgesteld milieu. Minder fit dan zijn vriendin Wies, want te zwaar. Rogier zal gezien zijn beroep schrander en goedgebekt zijn. Ik neem aan dat hij rond de zestig is, omdat u vertelde hij vervroegd maar niet extreem vroeg met pensioen gaat. Klopt dit zover?'

Ze knikt, onder de indruk van zijn analytisch vermogen.

'Van u en uw partner Martijn Marsman heb ik ook een impressie. Maar van die andere twee weet ik helemaal niets. Dus nogmaals, zou u mij iets over Lieke en David kunnen vertellen?'

Hij vraagt het vriendelijk, maar zijn ongeduld ontgaat Leonoor niet. In gedachten probeert ze David tot een paar kernachtige eigenschappen te reduceren, in de trant van hoe de rechercheur Wies neerzette. Als dat niet lukt begint ze bij het begin. 'David ken ik al sinds de jaren tachtig, omdat -'

'Wat is de achternaam van David?' onderbreekt de rechercheur haar.

Oké. Praktische informatie eerst. 'Schonenberg,' zegt ze. 'David Schonenberg. Hij is een paar jaar ouder dan Suzanne en ik, hij zal nu achtenvijftig zijn. We leerden hem kennen in de jaren tachtig. David was de drummer van Ace en Suzanne werkte bij hun management op kantoor. Volgens Suus was David de enige muzikant zonder sterallures die daar rondhing, hoewel Ace in die tijd de succesvolste band van Nederland was. Toen Ace uit elkaar ging – wat trouwens een geheimzinnige toestand was, niemand wist waarom – stopte David radicaal met drummen. Daarna heeft hij carrière gemaakt als dj. Hij is ook mede-eigenaar van -'

De rechercheur onderbreekt haar. 'Hadden David Schonenberg en Suzanne Meijers een seksuele relatie met elkaar?'

Zijn directheid verrast Leonoor, terwijl het een logische vraag is. 'Niet echt.'

'Niet echt,' herhaalt hij. 'Wat betekent dat?'

'Dat betekent dat ze het weleens met elkaar deden als ze tegelijkertijd vrijgezel waren, tussen andere relaties door. Zodra een van hen aan een nieuwe liefde bleef hangen, schakelden Suus en David terug naar een platonische vriendschap. Suzanne zegt altijd dat ze serieel monogaam was. Ze had veel vriendjes, maar nooit twee tegelijk.'

'Was Davids vrouw Lieke toen al in beeld?'

'Nee,' zegt ze afgemeten. De richting waarin de rechercheur het gesprek manoeuvreert, bevalt haar niet. Alsof de verdwijning van Suzanne iets met hun vriendengroep te maken zou hebben. Misschien is dat wel zo, maar niet op de manier die hij lijkt te veronderstellen. 'Toen David

en Lieke elkaar leerden kennen, waren Suzanne en Jimi al samen. Suzanne was trouwens ceremoniemeester bij het huwelijk van David en Lieke.'

Met een zuinige beweging van zijn mond lijkt de rechercheur te verteren dat het door hem gewenste spoor van liefdesrivalen hier doodloopt. 'Wat kunt u me verder over Lieke vertellen?'

Haar portret van David is kennelijk goedgekeurd. Door naar Lieke. Praktische informatie eerst. 'Haar achternaam is Guldenmond, wat ze zelf een verschrikkelijke naam vindt. Ze is begin veertig en al een jaar of twintig samen met David. Je zou kunnen zeggen dat ze de benjamin van ons gezelschap is, maar dat klinkt als een spring-in-'t-veld en Lieke is juist de rustigste van ons allemaal. Ze is geen opvallende verschijning en staat niet graag in het middelpunt van de belangstelling. Lieke heeft op jonge leeftijd een agency voor artiesten opgezet en heeft het altijd krankzinnig druk. Jimi zat bij de eerste lichting artiesten die ze ging vertegenwoordigen. Dat deed ze erg goed, dus toen David een management zocht voor zijn dj-activiteiten, hebben Suzanne en Jimi hem naar Lieke doorverwezen. Op die manier hebben David en Lieke elkaar leren kennen. Ook Wies zit trouwens bij Lieke sinds ze met haar vorige agent gebroken heeft, nadat die een jongere actrice in de markt zette als zijnde "de nieuwe Louise Bergmans". Misschien heeft u daar iets over gelezen in de media. Naast onze halve vrienden-groep heeft Lieke nog ik weet niet hoeveel andere muzikanten, acteurs en presentatoren in haar stal. Soms vraag ik me af of ze geen kinderen heeft omdat ze dat niet met haar werk kan combineren, of dat ze zo hard werkt omdat

ze ongewild kinderloos is.' Ze zwijgt abrupt, geschrokken van haar eigen opmerking.

'Heeft u haar dat nooit gevraagd? Of ze een kind-wens heeft?'

'Nee. Zo'n intieme band hebben we niet.'

De rechercheur zwijgt. Zijn pen hangt nog altijd werkeloos boven het papier. Waarom schrijft hij niks op als hij het allemaal zo nodig weten wil?

'Hoe laat begon het eigenlijk?' vraagt hij dan. 'Kwam iedereen tegelijkertijd aan?'

Blijkbaar zijn we terug bij zaterdagavond. Zijn vragen komen volstrekt willekeurig op haar over. 'Martijn en ik waren iets later. Half zes, kwart voor zes. Ik haat het om te laat te komen, maar Martijn is altijd moeilijk in beweging te krijgen. David en Lieke zaten er al, die waren er ongetwijfeld stipt om vijf uur, zo zijn ze. Suzanne was vlak voor ons binnengekomen, want die liep met haar jas nog aan het huis te bewonderen. Ze sleepte me direct mee naar het kantoor van Rogier en verklaarde dat zij ook een schrijfkamer met zo'n uitzicht wilde.'

De rechercheur ademt scherp in door zijn neus, alsof hem iets te binnen schiet. 'Is er sprake van onderlinge concurrentie tussen u en Suzanne Meijers? Omdat jullie allebei schrijven?'

'Welnee. Dan zou Martijn ook een concurrent zijn.'

'Is hij dat niet?'

'Natuurlijk niet.'

'Wie is het succesvolst? Als u kijkt naar uzelf, uw partner Martijn Marsman en uw vriendin Suzanne Meijers?'

Leonoor geeft niet direct antwoord. Niet omdat ze het niet weet, maar omdat het ongemakkelijk is. Ze ver-

plaatst haar gewicht naar haar andere bil.

‘Nou?’ dringt de rechercheur aan.

‘Ik. Tenminste, als we succes afmeten aan de hand van verkoopcijfers.’

‘Hoe zouden we het anders kunnen afmeten?’

Leonoor laat hem haar beide handpalmen zien, de non-verbale versie van weet ik veel. Wat is dit voor raar gesprek? Waar wil hij naartoe? De man blijft haar observeren.

‘Voelt u zich schuldig?’ vraagt hij dan opeens.

‘Schuldig?’ Ze spuwt het woord naar hem toe. ‘Suggeriert u dat het mijn schuld is dat Suzanne verdwenen is?’

Weer doet hij de act met het hoofdschudden en het lachje. ‘Ik suggereer niets, mevrouw Levie. Ik stel alleen maar vragen. Dat is mijn werk. Modder scheppen tot ik goudklompjes vind.’ Hij legt zijn overbodige pen neer, slaat zijn armen over elkaar, leunt achterover. ‘Beschouwt u zichzelf als goede vriendin van Suzanne Meijers?’

‘Dat is een understatement. Suzanne en ik zijn met elkaar vervlochten. We lijken steeds meer op elkaar, als mensen die al honderd jaar getrouwd zijn, of als honden en baasjes. Als de politie een signalement van een van ons zou verspreiden, zou dat net zo goed op de ander van toepassing zijn – op mijn litteken na. En ik ben nét een tint lichter dan zij: iets blekere huid, iets blonder, iets lichtere ogen. Maar dat zie je alleen als je ons naast elkaar zet. Verder zijn we op drie weken na even oud. Gaan tegelijk door dezelfde levensfases. Vroeger, toen ik nog met Johan was en Jimi nog niet zo vaak in het buitenland zat, waren onze gezinnen onafscheidelijk. Samen op vakantie, samen de feestdagen vieren. Lief, leed. Het enige verschil is dat

wij twee kinderen hebben. Suzanne en Jimi hebben alleen Macy.’

Macy. Zij was het die Leonoor vanuit Berlijn appte of ze wist waar haar moeder uithing. Natuurlijk had Leonoor al gemerkt dat Suzanne nergens op reageerde. Niet op de foto van de lege wijnflessen in de appgroep, niet op haar eigen rechtstreekse berichtjes. En hoewel Suus en zij het erover eens zijn dat de zwijgdood de ergste straf is die je iemand kunt geven, had ze besloten om haar vriendin met rust te laten. Tot ze hoorde dat ook Macy geen contact met haar kreeg. Ze racete naar het huis van Jimi en Suzanne, kreeg geen antwoord op haar aanbellen, liet zichzelf binnen met de reservesleutel en constateerde dat het appartement verlaten was. Geen sporen die erop wezen dat Suus hier kortgeleden nog was. Geen vochtige badkamer, geen gebruikt koffiekopje, geen zweem van haar parfum, niets.

‘Mevrouw Levie?’

‘Sorry. Wat?’

Eindelijk maakt de man een notitie. Net nu haar aandacht verslapt was. Wat schrijft hij op? Dat ze zit te dromen? Dat het haar niet interesseert?

‘U vertelde dat jullie zoveel op elkaar lijken. Dat jullie min of meer parallelle levens leiden.’

Concentreren. Erbij blijven. Die vent helpen met goudklompjes zoeken. ‘Dat klopt. Toen we rond de dertig waren, gingen we samen naar de Schrijversvak-school. Allebei debuteerden we kort daarna en vervolgens brachten we ongeveer in hetzelfde tempo romans uit. Ik heb in mijn telefoon nog een foto van de eerste keer dat we samen naar het Boekenbal gingen.

We staan voor de spiegel in het toilet van de schouwburg, met onze wangen zo stevig tegen elkaar gedrukt dat we wel een Siamese tweeling lijken, ook omdat we dezelfde...' Dan wordt haar zin afgebroken door een soort snik. Ze produceert het geluid kennelijk zelf. Het dringt opeens écht tot haar door waarom ze hier zit. Suzanne is verdwenen. Echt. Het is geen boek dat ze leest, geen verhaal dat ze verzint, geen film die ze ziet. Het is de werkelijkheid en het gebeurt nu. Ze slikt, herpakt zich.

'Een paar jaar geleden moesten we allebei een borst-amputatie ondergaan. In hetzelfde ziekenhuis, in dezelfde week. We lagen zelfs een dag bij elkaar op de kamer.' Leonoor legt haar linkerhand beschermend op haar nepborst. Ze wordt zich er pas bewust van als ze de rechercheur ernaar ziet kijken. Ongemakkelijk verplaatst ze haar handen naar haar schoot.

'Al met al is het bizar hoe parallel Suzanne en ik lopen. Martijn grapte laatst nog dat Suus en ik als twee personages van een luie schrijver zijn; een schrijver die geen zin heeft om voor elke roman nieuwe karakters te bedenken en er daarom eentje hergebruikt door er stomweg een andere naam op te plakken.'

Weer vindt de rechercheur dat ze iets zegt wat de moeite van het opschrijven waard is. 'Personages van een luie schrijver. Dat is een goeie.' De man slaat kennelijk nogal aan op metaforen. 'Maar terug naar afgelopen zaterdagavond. Naar dat spel.'

SUZANNE MEIJERS

DOWN THE RABBIT HOLE

1: ONTWAKEN

Het laatste wat ik me herinner van toen mijn leven nog volgens de wetten van de logica verliep, is dat ik door het uitgestorven centrum van de stad fietste. De klinkers glommen van de natte sneeuw die ik de hele avond door de ramen van het penthouse naar beneden had zien vallen. Inmiddels was het droog, maar de wind sneed door de straten. Mijn borstprothese kromp ineen, mijn middenrif trilde als een magere chihuahua en mijn gezicht brandde alsof de huid eraf was geschraapt. Ik bestuurde mijn fiets afwisselend met mijn rechter- en mijn linkerhand. De hand die geen dienst had, warmde ik op in mijn jaszak. Straatlantaarns wierpen hun gelige vlekken op de rijweg voor me. In elke lichtcirkel dook mijn eigen schaduw op, die bij me op mijn bagagedrager sprong op het moment dat ik haar passeerde.

Toen ik vanuit de beschutting van de smalle straatjes de brug over de Keizersgracht op reed, beukte de wind me vol in de flank. Als de wiedeweerga trok ik mijn linkerhand uit mijn zak, greep het stuur met beide handen vast en zette een voet aan de grond, waarmee ik ternauwernood voorkwam dat ik tegen de keien smakte. De schrik tintelde door

mijn zenuwbanen. Ik bleef een tijdje staan om op adem te komen en herinner me nog dat ik expliciet tegen mezelf zei dat ik voorzichtig moest doen, met die storm en die gladheid en mijn zatte kop, omdat ik anders met een schedelbasisfractuur in het ziekenhuis zou belanden. Ik wil niet beweren dat ik opeens helderziend ben geworden – ik lig volgens mij niet in een ziekenhuis en heb vast ook geen schedelbasisfractuur – maar ik voorvoelde wel dat er *iets* te gebeuren stond. Wat dat *iets* dan ook geweest is.

Ben ik later alsnog van mijn fiets gevallen? Mogelijk. Ik heb nergens pijn, maar misschien ben ik verdoofd. Dat laatste is zelfs zeer aannemelijk, want ik kan me niet bewegen. Mijn lichaam reageert niet op de instructies van mijn brein. Alle gevoel is zodanig afwezig dat het me niet eens zou verbazen als ik geen lichaam meer heb. Dat ik louter een psyche ben, een geest, een spook. Maar dat klopt niet, want ik heb in ieder geval nog een hoofd. Dat voel ik namelijk wel. Mijn wang is zo diep weggezonden in het kussen dat mijn rechterneusgat erdoor afgesloten wordt. De bekleding is ruw en prikkelend; wol waarschijnlijk, daar ben ik allergisch voor.

Ik zie niets, maar dat komt omdat het hier aardedonker is. Ik *aanschouw* het zwart. Met mijn ogen is niets mis. En dat ik niets hoor, betekent niet dat ik doof ben. Het is de stilte om me heen, geen stilte van binnenuit. Dat verschil zou ik bemerken.

Het vertrek is gevuld met de geur van huiselijkheid: op de voorgrond ruik ik het textiel van de sofa waarop ik lig, vlak daarachter een verbleekte mix van koffie, een gedoofd haardvuur en iets zoets – een vleug parfum wellicht. Ik bevind me in geen geval in een medische omgeving.

Vraag me niet waarom, maar ik weet honderd procent zeker dat er niemand anders aanwezig is. Ik ben hier alleen. Gek genoeg ben ik niet bang. Totaal niet. Ik voel me kalm, zij het confuus omdat mijn lijf afwezig lijkt en er een gat in mijn geheugen gaapt. Maar dat gat ga ik dichten. Rustig de gebeurtenissen die ik me nog herinner de revue laten passeren.

Toen ik me herpakt had nadat ik *nét* niet onderuitging op die brug, vervolgde ik mijn weg linksaf de Keizersgracht op. Langs het pand waar op mijn zeventiende mijn werkende leven begon bij het boekingskantoor van Ruud Denekamp. Herinneringen. Altijd, overal. De stad is ervan doordrenkt. Ik fietste verder met mijn koude handen teruggetrokken in de mouwen van mijn jas, als schildpadden in hun pantsers. Twee vuisten op het stuur gedrukt in plaats van die ene nonchalante hand in mijn jaszak. Natte herfstbladeren kleefden aan de straatstenen. Links van mij schommelden de aange-meerde bootjes van binnenstadbewoners op het onrustige, zwarte water van de gracht. De ramen van de meeste panden waren donker; een donker met diepte erachter, niet het oppervlakkige donker van gesloten gordijnen. Waarschijnlijk waren het kantoren, verlaten voor de nacht.

Een jaar of tien geleden huurde ik een schrijfruimte in zo'n pand. Thuis was het in die tijd te hectisch om te werken. Jimi zat nog niet zo vaak in het buitenland als nu en Macy was veertien of vijftien, boos op de hele wereld en vooral op mij. Ik denderde met een rotgang op de deadline van mijn nieuwe roman af terwijl de muze, ongevoelig voor mijn wanhoop, ofwel de huisstudio van Jimi binnenglipte om urenlang dezelfde gitaarriff te spelen, ofwel snoeiharde *metalcore* draaide op de kamer van Macy.

De locatiemanager van een bedrijf dat flexibele werkplekken verhuurde, een slijmjurk die overduidelijk commissie kreeg op elke cent huur die hij binnenharkte, leidde me op een namiddag rond in het statige pand aan de gracht. Het pièce de résistance van de beschikbare ruimtes bevond zich naar zijn zeggen op zolder. Vanuit de marmeren hal spiraalden we door het trappenhuis naar boven. Mijn schoenen zakten weg in een bordeauxrode loper die met koperen roedes op zijn plek werd gehouden, en het hout van de leuning was zo glimmend opgewreven dat ik mezelf erin kon zien bewegen. De muze had zich voor de gelegenheid gekleed in een historische jurk met strak lijfje en ruisende rokken, en huppelde met ons mee naar vijfhoog. Ze leek zo stoffelijk aanwezig dat het me verbaasde dat de verhuurder haar niet opmerkte. Het kantoor was ingericht met slechts het hoognodige: een bureau, een stoel, een lamp en een prullenbak. Toch was het de meest inspirerende plek die je je kunt voorstellen. De parketvloer, het balkenplafond, de geur van meubelwas, maar bovenal, aan de andere kant van het bobbelige vensterglas, het uitzicht over pannendaken, rokende schoorsteenpijpen en de kruinen van eeuwenoude kastanjebomen in binnentuinen en hofjes.

De muze was verrukt. Ze vouwde haar handen samen, hield haar krullerige hoofdje schuin en beloofde dat ze niet meer van mijn zijde zou wijken als ik dit schrijfpaleis zou betrekken – wat uiteraard een leugen was, maar ik wilde haar graag geloven. Ik onderhandelde niet over de belachelijk hoge huurprijs, tekende ter plekke een contract voor een halfjaar en dronk 's avonds champagne met Jimi om het te vieren.

De volgende dag al was de lol ervan af. Ik kon de niet-aflatende stroom telefoongesprekken van de man in de kamer naast me woordelijk volgen, althans, zijn helft van de conversatie, zodat ik ongewild bezig was met invullen wat er vermoedelijk aan de andere kant van de lijn gezegd werd. En toen al mijn medehuurders het pand rond schemertijd verlieten – schielijk en kort na elkaar, alsof het essentieel was om niet als laatste achter te blijven – vulde het gebouw zich met een spookachtige, troebele stilte. Vanuit die stilte stegen geluiden op naar mijn zolderkamer: het kraken van traptreden, dringend gefluister, het ritselen van kousenvoeten op tapijten... Toen ik voor de zoveelste keer in het trappenhuis had gekeken of er iemand was, trof ik bij terugkomst in mijn kantoor de muze op de vensterbank aan. Ze keek om toen ik binnenkwam. Haar mond stond open en haar ogen puilden uit, alsof ze door onzichtbare handen gewurgd werd. Voordat ik een vraag kon stellen, stapte ze door het raam naar buiten en zweefde weg – een lichte vlek tegen de avondlijke hemel.

Ik ploeterde nog een paar weken voort op die zolderkamer, maar pas toen ik mijn verlies nam en weer thuis ging werken, vond de muze haar weg terug naar mijn zijde – een hereniging die wederom van korte duur zou blijken te zijn, maar dat wist ik toen nog niet.

Maar goed. Mijn geest probeert allerlei zijpaden te bewandelen om me weg te houden bij de herinnering aan wat er vanavond gebeurd is. Als het nog avond is, trouwens. Ik weet niet hoeveel tijd er inmiddels verstreken is. Ik weet niet of het licht of donker is buiten. En of ik hier zelfstandig gekomen ben, of dat ik bewusteloos ben aangetroffen door een voorbijganger in wiens huis ik nu

lig te wachten op de komst van een ambulance. Dat zou kunnen. Of dat ik van straat geplukt ben door een griezel die nu mijn sporen uitwist buiten – mijn fiets in de gracht gooit, mijn bloed van de stoeprand schrobt – en aan wiens genade ik voor de rest van mijn leven ben overgeleverd. Zoals in die film over die gestoorde fan van een schrijver die ver van de bewoonde wereld een auto-ongeluk krijgt en – stop.

Ik fietste over die gracht. Verkleumd, verdrietig en kwaad. Mijn ogen traanden en ik had een snotneus. Ik trapte zo hard mogelijk, jakkerde langs donkere kantoorpanden. Hier en daar een woonhuis waar het licht langs de gordijnen sijpelde. De suggestie van een warm samenzijn daarachter. De wind sneed tot achter in mijn keel, doorboorde die zachte plek waar adem uit je neus en je mond samenkomt. Ik slikte een paar keer, met als resultaat dat de pijn samenklonterde en naar beneden zakte, een ijsbal achter mijn borstbeen vormde.

Wat was er misgegaan vanavond? Hadden ze erop aangestuurd? Hadden ze afgesproken dat ze mij zouden provoceren? Onzin. Het zijn mijn *vrienden*. In principe is er niets veranderd tussen ons. Hooguit ben ik wat losser in het geheel komen te liggen, terwijl zij naadloos op elkaar aansluiten. Dat wel. Maar ik pas nog in het totaalplaatje. Maak er deel van uit. Volgens mij.

Keelpijn, slikken, ijsbal. Ik keek omhoog, weg van de kierende gordijnen en de vermoedelijke gezelligheid daarachter. Ook op de hoger gelegen etages brandde hier en daar nog licht. Kijkdozen waarvan ik alleen de bovenste helft zag. Gestucte plafonds met ornamenten, spiegels op schoorsteenmantels, kunstwerken aan muren.

Ben ik op dat moment, naar boven kijkend, ergens tegen aangebots? Het kan. Maar dan is het toch raar dat ik nergens pijn heb. En als ik geen pijn voel omdat ik verdoofd ben, is het vreemd dat ik niet in een ziekenhuis lig. Het is op z'n minst een wonderlijke situatie waarin ik me bevind. Toegegeven, ik was niet nuchter. En klopt, ik was overstuur. Maar ik ben de afgelopen vijfenvijftig jaar wel vaker niet nuchter en wel overstuur geweest, en nog nooit ben ik beland op een plek die ik niet ken en waar ik vanuit het niets gekomen lijkt te zijn.

